

URDU DİLİNDE VE TÜRKÇEDE SIFAT İŞLEVLİ YAN TÜMCE KONUSUNA KARŞILAŞTIRMALI BAKIŞ

Yrd. Doç. Dr. Hakan KUYUMCU
Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Urdu Dili ve Edebiyatı Bölümü
hkuyumcu@selcuk.edu.tr

Öz

Bağlantılı dillerde isim veya fiil köküne çeşitli biçimbirimleri eklenir. Biçimbirimler her türlü türetme ve çekim işlemlerini gerçekleştirirler. Bu durumda Türkçede tümce anlambilimi açısından eklerinin çok önemli işlevleri yerine getirilir. Batı dillerinde rastlandığı gibi, Urdu dilinde de ikinci dereceden aktarmalar görülür. Bu aktarmalar bütün bir tümceyi bir başka düğüme aktararak ona bağlı bir işlev kazandırır ve bileşik tümceler meydana getirir.

Dünyada dil tipolojisinde tümceleri Özne + Nesne + Yüklem dizilişiyle kurulan dillerden olan Türkçe ve Urdu dili tümce anlambilimi belirgin sözdizimi özelliklerinde benzerlikler gösterebilir de, bileşik tümcelerin kuruluş özelliğinden biri olan sıfatlaştırma noktasında ayrılmaktadır.

Bu makalenin amacı sıfat işlevli yan tümceleri açıklamak ve ortaya çıkan sorunları ele almaktır. Bir Hint-Avrupa dili olan Urdu dilinden Türkçeye ve Türkçeden Urdu diline çeviri sırasında karşılaşılan zorunlukları çözümlenmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Urdu sıfatlaştırma, ilgi adlı, ortaç.

A COMPARATIVE LOOK ON THE SUBJECT OF ADJECTIVE CLAUSE IN URDU AND TURKISH LANGUAGES

Abstract

In agglutinated languages, various morphemes are added to noun or verb stems. Morphemes perform all kinds of derivations and inflections. Therefore, suffixes fulfil very important functions in terms of sentence semantics in Turkish. Secondary transfers are observed in Urdu language as in Western languages. These transfers transfer a whole sentence to another node, thereby adding a subordinate function to it and thus create compound sentences.

Although Turkish and Urdu, which are among the languages of the world that make sentences using the Subject+Object+Verb word order typology, exhibit similarities in syntactic features where sentence semantics is obvious, they differ on the point of adjectivation, which is one of the structural properties of compound sentences.

The purpose of this article is to explain adjectival (relative) clauses and deal with problems that arise in this regard. We will attempt to solve problems encountered during translations from the Urdu language, which is an Indo-European language, to Turkish and from Turkish to Urdu.

Keywords: Urdu adjectivation, relative pronoun, participle.

GİRİŞ

Hint-Avrupa dillerindeki sözdiziminde sıfat tümceleri temel tümcelere ilgi adlarıyla bağlanırken, Türkçede ortaç ve ulaçlarla bağlanmaktadır. Bu kuruluşta temel tümce içine çeşitli yan tümceler yerleştirilir, üretken dönüşümlü dilbilgisindeki içe gömmeyle gerçekleştirilir (Aksan, 2006: 173'ten aktaran ABDIU 2012: 3) Urdu dilinde ise ilgi adları kullanılır.

Urdu dili öğreniminde sıfat tümcesi oluşturmak hususunda ciddi sıkıntılar çekilmektedir. Bu makalemizde sıfat tümcesi yapımında karşılaşılan sıkıntılara çözüm yolları açıklamaya çalışırken Türkçede niteleme sıfat işlevli yan tümcelerin özellikleriyle karşılaştırılacaktır. Özellikle bu konuda yararlanan “*Türkçede Sıfat İşlevli Yan Tümceler*” kitabından alınan bazı tümce örnekleri Urdu dilindeki sıfat tümcesini, Türkçe sıfat tümceleriyle çözümlene noktasında anlaşılır kılması açısından yararlı olmuştur. Bu çalışmada *sıfat işlevli yan tümcenin* temel tümce içindeki yerini dilbilgisel düzlem açısından *sözdizimsel* yöntemle çözümlenmeye çalışılacaktır.

Öncelikli olarak yan tümcenin tanımını vermekle çalışmaya başlayalım. Yan tümce: sıfat, ad, belirteç vb. gibi sözcüklerin yerine kullanılabilen ve bir temel cümlede bu sözcüklerin taşıyabileceği sözdizimsel işlevleri üstlenen yapılardır (Erkman-Ozil, 1998: 6). Sıfat işlevli yan tümceler karmaşık bir yapı sergilediği için bu konuyu ayrıntılı olarak ele alınacaktır. Bu nedenle bu tümceleri inceleyebilmemiz için tümce ögesi kavramı ve Türkçe ve Urdu dili tümce yapısındaki tümce öğeleri üstünde durmak gereklidir. Bu konuya çalışmanın ilerleyen bölümlerinde değinilecektir. Ama sıfat yan tümceci konusuna girilebilmesi için Urdu dilinde basit bir sıfat öbeğinin nasıl yapıldığını görelim.

Sıfatların isimleri nitelediği bilinmektedir. Bu niteleme görevini sıfat öbeği veya tam bir sıfat cümlecisi yapabilir. Urdu dilinde sıfatlar Türkçede olduğu gibi ismin önüne gelirler: “اچھا لڑکا (**iyi** çocuk), بوڑھا آدمی (**yaşlı** adam)” örneğinde olduğu gibi. Ancak bu çalışmada sıfatın özellikleri anlatmayıp Urdu dili cümle yapısında sıfat işlevli yan tümce oluşturulması üzerinde çalışılacaktır. Bu bağlamda akla “sıfat-cümlesi” nedir? sorusuna “içinde çekilmiş fiil bulunan ve sıfat işlevi taşıyan yan cümleler” cevabını vermek doğru ve kısa bir tanım olur. Urdu dilinde جو (co) ilgi adıyla kurulur. “Canlı-cansız tüm varlıklar için kullanılır. جو (co) bağlama adılı¹nin kullanıldığı cümlede fiil, ilgi adının geçtiği isme cins ve sayı bakımından uyar” (Bilik - Özenç, 2007: 94). Türkçe cümle yapısında bulunmayan bir özelliktir. Dolayısıyla Urdu dilindeki ilgi adının özellikleri hakkında bilgi vermek gerekmektedir.

¹ Şablonla ‘bağlama zamirini’, ‘bağ zamiri’ veya ‘ilgi zamiri’ olarak gösterilmiştir.

BAĞ/İLGİ ADILI			
Dolaysız		Dolaylı	
TEKİL	ÇOĞUL	TEKİL	ÇOĞUL
جو	جو	جس	جن

BAĞLILAŞIK ADIL		
TEKİL - ÇOĞUL	TEKİL	ÇOĞUL
وہ	اس	ان

İlgi adılı جو (co) tek başına hiçbir anlam içermez; bir anlam içermesi için kelime grubu ile birlikte kullanılması gerekir. Bundan dolayı ilgi zamirine ism-i mavsul denilmekle birlikte, ism-i nakıs veya ism-i na-tamam da denilmektedir (Abdulghafur tsz: 22). Dr. Abdulhak da ilgi adılına zamir-i mavsulah olarak belirtirken bunu sadece جو nun karşıladığı ifade etmiştir (Abdulghafur: 76).

Aşağıdaki örnekte görüleceği gibi جو ilgi adılı tek başına anlam ifade etmez. Dolayısıyla kendinden sonra gelen kelimelerle anlam kazanır. İşte ilgi adılına anlam kazandıran bu kelime öbeğine Yan Tümce veya “صلہ/silah” denir. Ancak ilgi adılı ile silah birleştirildiğinde de anlam eksikliği kaybolmaz.

Yan tümce/Sıfat tümcesi

Kaybolan kalem

جو قلم کھو گیا تھا

İlgi Zamiri

İlgi zamiri bağlılaşık adil وہ in oluşturduğu temel tümceye ihtiyaç duyar (Naim, 1999: 80). Dolayısıyla yukarda verilen cümle anlam bakımından eksiktir. Bu eksiklik bağlılaşık zamirinde içinde bulunduğu ikinci bir cümleyle tamamlanır. Türkçede ‘temel cümle’ denilen bu kelime öbeğine Urdu dilinde ‘teknil-i silah’ veya ‘cevab-i silah’ denir (Abdulghafur: 23). Bu cümle yapısı Hintçedeki bağlılaşık cümlelerle benzerlikler gösterir (Srivastav, 1991: 637 - 686). Hatta bağlılaşık yapının Avrupa dilleri içinde bağımsız sıfat cümlelerine denk olduğu belirtilir (Butt, 2007).

Temel Tümce

Kaybol-an kalem bulundu.

جو قلم کھو گیا تھا وہ مل گیا ہے

Bağlılaşık adil

Nitelenecek ismin arkasına getirilir, bağlaşıklık sözcük وہ (Sıfat cümlesiyle değiştirilen isim) nun başına getirilir. İlgi zamiri/işaret sıfatları ve bağlaşıklık sözcükler yukarıda verilmektedir. Bir başka ifadeyle birleştirilmiş olan cümlede وہ ana cümledeki قلم'in yerine kullanılmaktadır ve sıfat cümlesi olan; جو کہو گیا تھا cümlesinin öznesi durumundadır.

Yukarıdaki örnek cümlelere bakıldığında Urdu sıfat tümlecinde yer alan fiilin tam çekimli olduğu görülür. Türkçede ise sıfat işlevli yan tümcelerdeki fiiller tam çekimli değildir. Bunlar tam donanımlı olmasalar da fiil özelliklerini kaybetmemişlerdir ve bu özellikleriyle niteleme yan tümcesi kurarlar. Bir yandan sıfat, bir yandan da fiil görevi yapan isimleri niteleyen bu sözcüklere “ortaç /sıfat- fiil, önad-eylem)” denir ve “-en”, “-miş”, “-ecek”, “-ecek(ğ)-i”, “-dik(ğ)-i” ekleriyle kururlar (bkz. Erkman - Ozil: 97–102) ve zaman kavramı taşırlar, durum bildirirler, ancak kişi kavramı taşımazlar (Koç, 1996: 391). Diğer fiilimsiler gibi sıfat-filler de tümceye anlatım gücü ve kıvraklık sağlamanın yanında kısa yoldan anlatma olanağı sağlayan, yan cümle kurabilen dil bilgisel unsurlardır (Bayraktar, 2004: 3).

Türkçede sıfat-filler niteledikleri ismin önüne getirilir ve *ad öbeği* oluşturur. Urdu dilinde ise İngilizcedeki *relative clause* yapısına benzer bir tümcecik ana tümcede yer alan ad ve/veya ad öbeği ile ilişkilendirilir ve bu üç farklı biçimde yapılır. Özellikle, Urduçada içe yerleşik ve öne yerleşik sıfat işlevli yan tümceler (1-2) İngilizce sıfat tümcelerine has özelliklerden biri olan sınırlı sıfat cümlecisi özelliklerini açıkça gösterirler (bkz. Butt - King vd., 2007).

1. **İçe Yerleşik Sıfat Tümcesi**
2. **Öne Yerleşik Sıfat Tümcesi**
3. **Arkaya Yerleşik Sıfat Tümcesi**

1. İçe Yerleşik Sıfat Tümlecisi

Türkçe sıfat işlevli yan tümcede öznenin nitelendirilmesi “Ortacın Öznesini Nitelemesi” olarak anlatılırken (bkz. Erkman-Ozil: 114–118), urdu sıfat işlevli yan tümcede bu konu iki başlık altında açıklanabilir.

Temel Tümcenin Öznesini Nitelendirme

Kanaatimce, ‘Temel Tümcenin Öznesinin Ardına Yerleşik Sıfat Tümcesi’ olarak da ifade edilebilir.

İlgi zamiri temel tümcenin öznesi (لڑکا) nin hemen arkasından gelir ve sıfat tümcesini oluşturur. Sıfat tümcesinin hemen arkasından Türkçe dilbilgisi kuralında olmayan bağ adılı وہ getirilerek temel tümce tamamlanır. Aynı zaman da özne konumundaki ismin önüne eğer işaret adılı getirilirse temel tümceye bağ adılı getirilmez (Naim, 1999: 81).

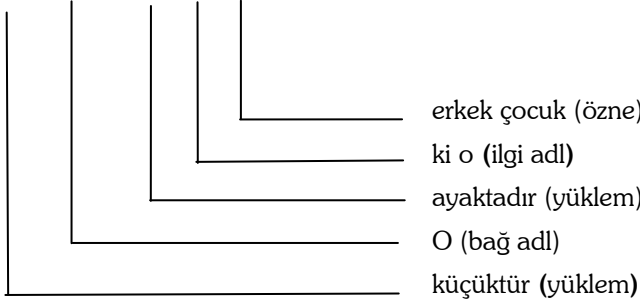
Sıla cümlesi/Sıfat tümcesi

لڑکی جو کھڑی ہے وہ چھوٹی ہے۔

Tekmil-i sıla / temel tümce

(Srivastav, 1991: 642)

لڑکی جو کھڑی ہے وہ چھوٹی ہے۔

Erkek çocuk ki o ayaktadır, o küçüktür

Yan tümce/ Sıfat tümcesi TemelTümce

Bu cümle Türkçeye çevrileceğinde sıfat cümlesinde yer alan fiil köküne geniş zaman ortacı eki olan -an getirilerek ortaç yapılır ve temel cümlelerin öznesini nitelemek için öznenin önüne getirilir ve temel cümlelerin fiili hangi zamana göre yapılmak istenirse fiil çekimli olarak getirilir.

Ayakta dur-an erkek çocuk küçüktür.
ortaç özne yüklem

Burada bir noktaya dikkat etmek gerek. Eğer temel cümlelerin öznesi ile sıfat cümlesinin öznesi aynı ise aşağıdaki örnekte görüleceği gibi temel cümlede yer alması gereken bağ zamiri وہ kullanılmayabilir. Bu durumda anlamda bir değişme olmaz.

Ayakta duran çocuk küçüktür.

لڑکی جو کھڑی ہے وہ چھوٹی ہے۔

İçer yerleşik sıfat cümlesi uygulamasında sıfat cümlesini kaldırırsak kalan temel cümlelerin kendisidir.

Erkek çocuk küçüktür.

لڑکی Ø چھوٹی ہے

2. Öne Yerleşik Sıfat Tümcesi

a. Temel Tümcenin Öznesini nitelendirme

İlgi zamiri جو dan sonra temel cümlenin öznesi veya isim öbeği getirilir. Bunun ardından sıfat-fiil olacak yan cümlenin fiili getirilerek istenilen zamanda çekimi yapılır. Bu işlemle sıfat cümlesi oluşturulur. Daha sonra bağlılaşık zamir veya isim öbeği yer alır ve temel cümlenin fiili istenilen zamanda getirilerek cümle tamamlanır.

Ayakta duran kız küçüktür.

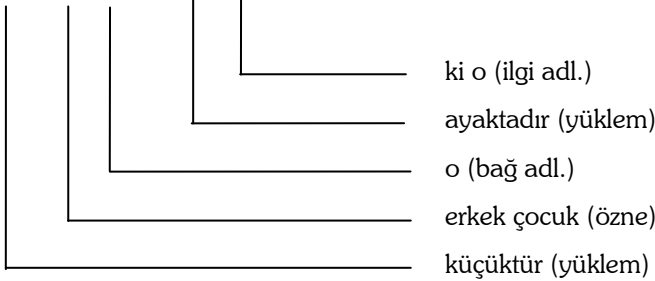
جو لڑکی کھڑی ہے وہ چھوٹی ہے۔

Tekmil-i sıla **Sıla cümle**

küçüktür + (O)+**ayaktadır**+ **erkek** + **(ki o)**
ki o kız ayaktadır, o küçüktür
Ayakta dur-an kız küçüktür

Aşağıdaki cümlede sıla cümlesindeki ilgi zamirinden sonra gelen isim, tekмили cümlede öznesi durumunda bağlılaşık zamir وہ ile birlikte de kullanılabilir.

جو کھڑی ہے وہ لڑکی چھوٹی ہے

b. Temel Tümcenin Tümcecini Nitelendirme

Türkçede ortaçlar altı değişik şekilde sıfat işlevli yan tümcede tümcecini nitelerler (Erkman- Ozil, 1998: 118-120) ve “-diği”, “-miş olduğu”, “-eceği” ve “-ecek olduğu” ortaçlarıyla yapılır. Urduca جو (kendisinden sonra ilgeç geldiğinde tekil için جس veya çoğul için جن kullanılacağı unutulmamalıdır) ilgi zamiriyle yapılan sıfat işlevli yan tümce oluşturulurken de پر، سے، میں، کو، gibi ilgeçler getirilerek niteleme yapılır.

1. -i tümcenin nitelenmesi

جس چیک کو عائشہ نے دیا تھا وہ پہڑا گیا

Ayşe'nin ver-diği çek yırtıldı.

(Erkman, 1998: 118)

Türkçede yan tümce ortacı “-**diği**” ekiyle kurulmuş olup yan tümceyi yönetir. Türkçede “-**diği**” ortacıyla yapılan bu yapı Urdu sıfat cümlesinde tam çekimli fiille yapılır. Tümlece کو ilgeci getirilerek sıfat cümlesindeki fiilin öznesini değil de tümlecini nitelediğini gösterir ve özne ile fiil arasındaki ilişki Türkçeye belirtili bir tamlama “Ayşe’nin verdiği” şeklinde çevrilir.

2. –e tümlecinin nitelenmesi

جس آدمی کو عائشہ پیسہ دے گی وہ نہیں آیا **Ayşe’nin** parayı ver-**eceği** adam gelmedi.
(Erkman, 1998: 119)

Bu cümlede yan tümce ortacı Türkçede “-**eceği**” şeklinde kurulurken, Türkçede özne (“Ayşe”) gene belirtili bir tamlama ile ortaca (“-**eceği**”) bağlanır. Urdu sıfat işlevli yan tümcede ortaç olacak fiil özneye uygun olarak gelecek zaman çekim ekiyle çekilir. آدمی sözcüğü yan tümcede nitelenen öğeyken, sıfat tümlecinde ortaç özelliğindeki fiilin öznesi konumunda olmayıp –e tümlecidir.

3. –de tümlecinin nitelenmesi

جس گھر میں عائشہ بیٹھی تھی وہ بیچ گئی **Ayşe’nin** otur-**duğu** ev satılmış.
(Erkman, 1998: 119)

Türkçede olduğu gibi Urdu dilinde de “oturmak / بیٹھنا” eylemi kendine bir özne ve bir –de tümleci alır. Nitelenen “ev” ortacın –de tümlecidir. Yukarda bahsettiğimiz gibi ortaç bir tümleci nitelediğinden “-**diği**” ekiyle kurulur.

4. –den tümlecinin nitelenmesi

جس کتے سے عائشہ کو خوف آتا ہے اس سے مجھے بھی خوف آتا ہے **Ayşe’nin** kork-**tuğu köpekten** ben de korktum.
(Erkman, 1998: 123)

Türkçeye benzer olarak “korkmak / خوف آنا” fiilinin yönettiği –den tümleci nitelenen bir öğedir. Ortaç –den tümlecini nitelediğinden dolayı “-**diği**” ekiyle kurulur.

5. ile tümlecinin nitelenmesi

جس آدمی سے تم نے کل بات کی وہ اب حاضر ہے **Senin** dün konuş-**tuğun** adam şimdi burada.
(Willatt, 1994: 36)

Türkçeye benzer olarak “konuşmak” eylemi kendine bir özne ve bir “ile” tümleci alır. “ile” tümlecini niteleyen ortaç “-**diği**” eki alır ve “ile” tümleci nitelenen öğedir.

6. Yön tümlecinin nitelenmesi

جس سکول کو عائشہ جاتی ہے وہ بہت اچھا ہے **Ayşe’nin** git-**tiği** okul çok iyidir.
(Erkman, 1998: 120)

Türkçe cümlede “gittiği” ortacı bir özne ve yön tümleci olan “okul-a”yı yönetmektedir. Bu yapı Urdu sıfat işlevli yan tümcede کو ilgeciyle çok daha rahat anlaşılır. “سکول” yön tümleci olduğu için sıfat cümlesinin yüklemi “-diği” ekiyle Türkçeye çevrilir ve ortaç işlevli görünür.

3. Arkaya Yerleşik Sıfat Tümleci

a. Temel cümlelerin öznesini nitelendirme

Temel cümlelerin arkasına getirilen sıfat cümlesiyle oluşturulur. Bu yapıda bağlaşıklık zamir وہ daima temel cümle öznesinin önünde olur.

Ayakta dur-**an kız** küçüktür.

وہ لڑکی چھوٹی ہے جو کھڑی ہے

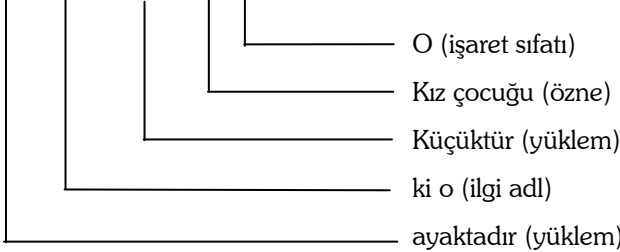
Sıfat tümcesi Temel tümce

ayaktadır+Bağ.zm (ki o)+küçüktür+o kız çocuğu

o kız küçüktür **ki o ayaktadır.**

Ayakta dur-an kız küçüktür

وہ لڑکی چھوٹی ہے جو کھڑی ہے

Eğer temel cümlelerin öznesine vurgu yapmak istenirse, özne yan cümle içerisinde kullanılır. Temel cümlede onun yerini işaret zamiri alır.

وہ چھوٹی ہے جو لڑکی کھڑی ہے

b. Temel Tümlecin Nesnesini Nitelendirme

1. -i tümlecinin nitelenmesi

وہ چیک پہرا گیا جسے عائشہ نے دیا تھا

Ayşe'nin ver-diği çek yırtıldı.

(Erkman, 1998: 118)

2. -e tümlecinin nitelenmesi

وہ آدمی نہیں آیا جسے عائشہ پیسہ دے گی

Ayşe'nin parayı ver-**eceği adam** gelmedi.

(Erkman, 1998: 119)

3. -de tümlecinin nitelenmesi

وہ گھر بیچ گیا جس میں عائشہ بیٹھی تھی

Ayşe'nin otur-**duğu ev** satılmış.

(Erkman, 1998: 119)

4. -den tümlecinin nitelenmesi

وہ کتے سے میرا خوف آتا ہے جس سے عائشہ کا خوف آتا ہے

Ayşe'nin kork-tuğu köpekten ben de korkuyorum.
(Erkman, 1998: 123)

5. ile tümlecinin nitelenmesi

وہ آدمی اب حاضر ہے جس سے تم نے کل بات کی

Senin dün konuş-tuğun adam
şimdi burada.

(Willatt, 1994: 36)

6. Yön tümlecinin nitelenmesi

وہ سکول بہت اچھا جس کو عائشہ جاتی ہے

Ayşe'nin git-tiği okul çok iyidir.
(Erkman, 1998:120)

“Öne Yerleşik Sıfat Tümcesi temel Tümcenin Nitelendirilmesi” başlığında yer alan (1-6) maddelerdeki açıklamalar bu konu başlığında da geçerlidir. Ancak Urdu dilindeki cümlelerde özne temel tümcelerde gösterilerek sıfat tümcelerinde ilgi adılı ilgeçlerle kullanılır. Yani bir başka ifadeyle yan tümcede tümleçler nitelenmektedir.

SONUÇ

Türkçe ve Urdu dili dilsel tipolojide Özne-Nesne-Fiil sözdiziminde aynı grupta yer alsalar da ‘basit cümle’ diziminin dışında farklılıklar göze çarpar. Sıfat işlevli yan tümce yapısı da farklı yapılardan biridir. Türkçede “-en”, “-miş”, “-ecek”, “-eceği”, “-diği” ortaçları kullanılarak özne ve/veya nesne nitelendirilebilmektedir. Urdu dili sıfat işlevli yan tümcelerde ise sıfat tümcesinin fiili istenilen zamana uygun olarak çekilir ve Türkçeye çevrilirken zamana uygun ortaç seçilir. Türkçede olduğu gibi Urdu dilinde de nitelenen öğenin iki yönlü işlevi olabileceğini gördük; nitelenen öge hem temel tümce ve hem sıfat tümcesinde dört farklı sözdizimsel işlev üstlenebilmektedir.

1. قلم جو کھو گیا تھا وہ مل گیا ہے۔ Kaybol-an kalem bulundu. Bileşik tümcesinde olduğu gibi “kalem” sözcüğü hem yan tümce ortacının hem temel tümce fiilinin öznesidir.

2. جو لڑکی کل جلسہ آئی تھی میں اسے پہچانتا ہوں۔ Dün toplantıya gel-en kız-ı ben tanıyorum. Bileşik tümcesinde nitelenen “لڑکی” temel tümcenin -i tümlecini, yan tümlecini öznesidir.

3. وہ چیک پھرا گیا جسے عائشہ نے دیا تھا۔ Ayşe'nin ver-diği çek yırtıldı. Nitelenen öge “چیک” yan tümce ortacının tümlecini, temel tümce de ise öznedir.

4. جس کتے سے عائشہ کا خوف آتا ہے اس سے میرا بھی خوف آتا ہے۔ Ayşe'nin kork-tuğu köpek-ten ben de korkuyorum. Nitelenen öge “کتا” fiiline uygu olarak “-den” eki almıştır. Ortaç da “خوف آتا ہے” “-den” ekli tümlecini idare etmektedir.

KAYNAKLAR

- ABDIU, Xhemile, (2012 Summer), “Türkçede Bileşik Tümcelerın Özelliđi Üzerine”, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 7/3, p. 1-11.
- ABD’ULHAK, (trz) *Kavaid-i Urdu*, Dehli.
- ABDULGHAFUR, (tsz), *Bahar-i Urdu*, Lahor, Pakistan.
- BAYRAKTAR, Nesrin, (2004), *Türkçede Fiilimsiler*, Ankara: TDK.
- BİLİK, Nuriye, ÖZENCİ Nuray, (2007), *Urdu Dili Grameri*, İstanbul: LiteraTürk.
- BUTT, Miriam, KING, Tracy vd., (2007), “Urdu Correlatives: Theoretical And Implementational Issues”, Proceeding of LFG07 Conference, CSLI Publications.
- ERKMAN, Fatma - Şeyda OZİL, (1998), *Türkçede Niteleme Sifat İşlevli Yan Tümceler*, İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 22.
- KOÇ, Nurettin, (1996), *Yeni Dilbilgisi*, İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- NAİM, C. M., (1999), *Introductory Urdu*, Vol.I, Chicago: University of Chicago.
- SRIVASTAV, Veneeta, (1991), “The Syntax and Semantics of Correlatives”, *Natural Language and Linguistic Theory* 9:637-686, Netherlands: Kluwer Academic Publishers.